

- аудиторська програма будувалася на принципі гнучкості (типова програма з подальшим доопрацюванням з конкретним підприємством);
- програмні продукти були ергономічними, тобто містили засоби контролю для зручного введення великих об'ємів інформації;
- програми легко зв'язувались з іншими бухгалтерськими системами й характеризувались простотою засвоєння, швидкодією;
- застосовувались ліцензійні системи автоматизації обліку та аудиту, функціонувала спеціальна система контролю програмного забезпечення.

Таким чином, можна зробити висновок, що використання інформаційних систем є не тільки актуальним завданням і найважливішим фактором успішної роботи аудитора. Незважаючи на проблематику застосування інформаційних технологій під час проведення аудиту вітчизняними аудиторами, українські фірми повинні усвідомити, що тільки якнайшвидше освоєння програмного забезпечення аудиту дозволить їм одержати необхідні конкурентні переваги в боротьбі на вітчизняних і закордонних ринках.

Список літератури: 1. Аудит: Практ. посібник /А.Кузьминский, Н.Кужельный, Е.Петрик, В.Савченко и др.: Под ред. А.Кузьминского . – К.: Учетинформ, 1996. – 283 с. 2. **Бондар М.І.** Аудит в АПК , Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2003. — 188 с. 3. **Давыдов В.Н.** Компьютеризация бухгалтерского учета, поиски, решения. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 253 с. 4. **Завгородний В.П.** Автоматизация бухгалтерского учета, контроля, анализа и аудита. – К.: А.С.К., 1998. – 768 с. 5. Міжнародний стандарт аудиту 401. Аудит середовищ комп'ютерних інформаційних систем. – К.:, 2008. – 68 с. 6. **Івахненко С.В.** Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології. Наукове видання. – К.: Знання, 2005. – 286 с.

А.Д. БУЛГАКОВ, канд. екон. наук, доцент, м. Жовті Води, ОКВНЗ «Інститут підприємництва «Стратегія»

ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТУВАННЯ ОПЕРАТИВНОЇ ОРЕНДИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Первинний документ є основою організації бухгалтерського обліку. Чітке розуміння того, якими саме документами має супроводжуватися та чи інша господарська операція, допомагає правильно організувати документообіг. Не виключенням є

документування операцій з оренди основних засобів. Розглянемо порядок документального оформлення оперативної оренди об'єктів основних засобів.

Оренда основних засобів – це правовідносини, які виникають у рамках договору оренди. Договір дозволяє бухгалтерові ідентифікувати здійснювані в його рамках господарську операцію як операційну (оперативну) оренду основних засобів. Податкові і бухгалтерські уявлення про саму операційну (оперативну) оренду все ж таки трохи відрізняються. У податковому обліку в оперативній оренді можуть перебувати суто об'єкти основних засобів, а в бухгалтерському обліку – у тому числі малоцінні необоротні матеріальні активи й узагалі будь-яке майно, яке має індивідуальні ознаки та зберігає початковий вигляд при неодноразовому використанні. Окрім перевірки на приналежність господарських операцій до оперативної оренди, необхідно з'ясувати важливі для обліку положення договору оренди: вартість переданого майна; термін, на який укладено договір оренди; розмір орендної плати, порядок її нарахування та індексації; порядок обслуговування, відновлення та поліпшення орендованого майна; умови його повернення.

Водночас потрібно розуміти, що сам по собі договір оренди ще не підстава оформляти в бухгалтерському обліку проводки, а в податковому – визначати дохід або витрати, податкові зобов'язання чи кредит.

Перша операція, з якої розпочинається обліковий процес – це передання об'єкта від орендаря до орендодавця. Передавання оформляється актом приймання-передачі довільної форми, який підписують обидві сторони договору – орендар та орендодавець. Повернення об'єкта з найму також оформляється актом.

Сторони договору з власної ініціативи впроваджують у документообіг додаткові форми документів. Вельми поширена практика проводити орендні розрахунки за виставленими орендодавцем рахункам. Це зручно, коли вартість оренди виводять розрахункові, або коли договором передбачено компенсацію орендодавцю якихось плаваючих витрат (спожиті орендарем комунальні послуги, індексація орендної плати). За своєю суттю такий рахунок – документ, який сигналізує про нарахування орендодавцем орендного платежу. А нарахування

орендної плати – украй важлива подія для податкового обліку. За нею орендодавець зобов'язаний визнати дохід від оренди, а орендар – витрати.

Міністерство фінансів України не визнає, що рахунок є первинним документом. Тому для надійності необхідно оформляти і підписувати акт приймання-передачі наданих орендних послуг, що підтверджує виконання договору оренди і фіксує момент нарахування орендного платежу та його розмір.

На допомогу платникам податків у цьому питанні податкова адміністрація розмістила консультацію у якій дається перелік документів для операцій з оперативної оренди: договір; акт приймання-передачі майна; акт приймання-передачі послуг; рахунок для оплати послуг.

Робимо висновок, що для підтвердження господарських операцій у рамках договору оренди достатньо оформити згадані вище документи.

Сподіваємося, що наші рекомендації допоможуть правильно окреслити коло документів щодо оренди офісу, необхідних для її відображення в бухгалтерському і податковому обліку.

А.Д. БУЛГАКОВ, канд. екон. наук, доцент, г.Желтые Воды, ОКВУЗ «Институт предпринимательства «Стратегия»

СЕБЕСТОИМОСТЬ СТРОИТЕЛЬСТВА: РЕКОМЕНДОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ

Существующие базовые нормативные документы, регламентирующие организацию бухгалтерского учета не всегда дают конкретный ответ по ведению учета на предприятиях разных отраслей экономики. Не исключением является и учет себестоимости на строительных предприятиях. Методологические принципы формирования в бухгалтерском учете информация о затратах предприятия раскрывается в Положении бухгалтерского учета 16 «Расходы» (далее - ПБУ-16). Отражения в бухгалтерском учете расходов по строительным контрактам регулируется Положением бухгалтерского учета 18 «Строительные контракты» (далее - ПБУ-18). Этот нормативный документ является для строительных организаций специальным. Поэтому нормы ПБУ-18 имеют приоритет перед общими